

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

¹Львівський національний університет імені Івана Франка

Анотація. У доповіді розкрито основні теоретичні аспекти інноваційної діяльності як основи розвитку підприємства. Систематизовано й узагальнено наукові погляди на зміст і економічну суть інновацій та інноваційної діяльності. Розглянуто основні способи та методи активізації інноваційної діяльності підприємств.

Ключові слова: інновації; інноваційна діяльність; інноваційний розвиток; нововведення.

INNOVATIVE ACTIVITY AS THE BASIS OF ENTERPRISE DEVELOPMENT

Abstract. The basic theoretical aspects of innovative activities in view of company development fundamentals are revealed in this article. The scientific views on the content and economic essence of innovation and innovative activities were systematized and generalized. The basic techniques and methods that enhance enterprise innovative activities are considered.

Keywords: innovations; innovative activity; innovative development; innovation.

У сучасних умовах господарювання інновації виступають одним із ключових факторів, що визначають перспективи соціального та економічного розвитку підприємств. В Україні проблема ефективного економічного розвитку на основі інноваційних розробок є надзвичайно актуальною, оскільки активізація інноваційної діяльності могла б стати рушійною силою забезпечення розвитку підприємств через удосконалення існуючих виробничих процесів, підвищення ефективності всіх аспектів господарської діяльності, виявлення нових перспективних форм і напрямів ведення бізнесу. Значення активізації інноваційної діяльності на сучасному етапі розвитку ринкових відносин надзвичай важливе, оскільки сучасний економічний розвиток відбувається переважно на інноваційній основі.

Відповідно до об'єктивних вимог ринку інноваційна діяльність повинна базуватися на чітко окресленій політиці, досконалій методиці запровадження нововведень та оцінюванні їх результативності. Саме тому оновлення в ринковому середовищі є нормою, а не винятком із правил, а інновації для підприємства повинні стати не лише неперервним, а й ефективно керованим процесом [1, с. 296].

Досліджуючи теоретичні основи інноваційної діяльності, необхідно насамперед, приділити увагу терміну «інновація», оскільки саме інновації виступають головною складовою процесу інноваційного розвитку підприємства. Інновації є головним засобом забезпечення економічного зростання, конкурентоспроможності та фінансової стабільності будь-якого підприємства. Незважаючи на різні підходи до трактування терміну «інновація», усі визначення об'єднують позиція, згідно з якою інновації пов'язані з якісними змінами, спрямованими на створення нового товару, технології, процесу. Водночас багатьом визначенням бракує посилання на те, що нові якісні або вдосконалені продукти праці стають інноваціями лише за умови їх споживання, практичного застосування, які приносять позитивний ефект. Розроблення, освоєння, підготовка, контроль та обґрунтування інновацій відбувається в процесі інноваційної діяльності.

У Законі України «Про інноваційну діяльність» трактується поняття «інноваційна діяльність» як діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [2].

Важливою особливістю інноваційної діяльності є виявлення інноваційних ідей та реальності потенціалу. На цій основі інновацій можна охарактеризувати як сукупність заходів, спрямованих на практичне застосування наукових, науково-технічних результатів наявного інтелектуального потенціалу для створення нових продуктів, процесів, методів виробництва, організаційних структур і систем управління. Для ефективного ведення бізнесу та розвитку вітчизняних підприємств необхідно заохочувати інновації. Поштовхом для цього є інтеграція в сучасне середовище для розвитку інноваційного ринку. Підвищення інтенсивності такої діяльності передбачає інтеграцію з сучасними

умовами ефективного розвитку інноваційних ринків та підтримання високого рівня конкурентоспроможності на внутрішньому та міжнародному ринках за рахунок постійного впровадження технічних інновацій та технологій, які дають змогу в майбутньому формувати інноваційні стратегії розвитку компанії [3].

Основними способами та засобами стимулювання інноваційної діяльності підприємства є:

- удосконалення системи інвентаризації – інноваційно-інвестиційні проекти шляхом покращення показників кредитної лінії;
- покращення інформації та маркетингу шляхом створення інформаційно-аналітичного відділу в рамках маркетингових служб з чіткою структурою та обов'язками експертів;
- запровадження організаційної структури управління продуктом відповідно до підприємства;
- удосконалення систему стимулювання інновацій через впровадження стимулів для підвищення структурної ефективності колективної та індивідуальної мотивації;
- розширення визначення інноваційної стратегії, ділової поведінки підприємств та адаптації до мережевої інформаційної системи шляхом включення до бізнес-плану сектору підприємства для визначення інформаційної системи підприємства та системи стимулювання інновацій.

Спроможність підприємства до інноваційного розвитку обумовлюється інноваційним потенціалом підприємства, тобто його здатністю реалізовувати інновації у межах обраного стратегічного напрямку розвитку. Можливість здійснювати інноваційну діяльність визначається потенційною здатністю підприємства до інноваційного розвитку та сукупністю умов, що сприяють чи, навпаки, перешкоджають реалізації інновацій.

Основними причинами низького сприйняття інноваційних процесів можна назвати [4, с. 7]:

- низький технічний рівень виробничих фондів підприємства;
- нестача інженерно-технічних та робочих кадрів високої кваліфікації, здатних приймати та використовувати нововведення;
- протидія з боку працівників підприємства до нововведень;
- небажання керівників приймати рішення, пов'язані з додатковим ризиком та відповідальністю;
- нестача інвестицій в розвиток інноваційної інфраструктури.

Підприємства які впроваджують інновації постійно знаходяться в зоні підвищеного ризику. Зростання прибутку, зменшення витрат, розширення ринків збуту стимулюють підприємства впроваджувати конкурентоспроможні інновації.

Отже, інноваційна діяльність нині перетворилася на один із найважливіших чинників ефективного функціонування та розвитку підприємств в умовах ринкової економіки. Інноваційну діяльність необхідно постійно розвивати відповідно до об'єктивних вимог ринку, впроваджувати згідно чітко окресленої політики нововведень. Здатність до інновацій є потужним фактором конкурентоспроможності та розвитку підприємств. Таким чином, в сучасній ринковій економіці саме інноваційна діяльність є визначальним фактором, який забезпечує умови для стабільного і довгострокового економічного розвитку підприємств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Фецович Т. Аналіз формування інноваційної стратегії розвитку підприємства. *Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє*. Тернопіль, 2010. № 14-15. – С. 296-303.
2. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 р. № 36. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. – 266 с.
3. Купко О. Інноваційна діяльність як основа розвитку підприємств. *Вісник СНТ ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ*. Харків, 2020. Випуск №1. – С. 27-30.
4. Джеджула В, Єпіфанова І., Цвик О. Інноваційна діяльність як чинник конкурентоспроможності підприємств. *Економічна наука, Інвестиції: практика та досвід*. Київ, 2017. №4. – С. 1-8.

Руцишин Марія Олегівна – аспірантка кафедри фінансів грошового обігу і кредиту, Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, e-mail: marichka-r@i.ua

Rushchyshyn Mariia Olehivna – postgraduate student of the department of finance of money circulation and credit, Ivan Franko national university of Lviv, Lviv, e-mail: marichka-r@i.ua

